

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2017. december 28.
(csütörtök)**

Földvári Tibor

JÓZSEF ENGEDELMESSÉGE

Énekek: 89, 1-7.; 274

Alapige: Máté evangéliuma 2,19-23

Mikor pedig Heródes meghalt, ímé az Úrnak angyala megjelenék álomban Józsefnek Egyiptomban. Mondván: Kelj fel, vedd a gyermeket és annak anyját, és eredj az Izráel földére; mert meghaltak, akik a gyermeket halálra keresik vala. Ő pedig felkelvén, magához vevé a gyermeket és annak anyját, és elméne Izráel földére. Mikor pedig hallá, hogy Júdeában Arkhelaus uralkodik, Heródesnek, az ő atyjának helyén, nem mert vala oda menni, hanem minthogy álomban meginteték, Galilea vidékeire tére. És oda jutván, lakozék Názáret nevű városban, hogy beteljesedjék, a mit a próféták mondtak, hogy názáretinek fog neveztetni.

Imádkozzunk!

Magasztalunk téged, mennyei Édesatyánk, hogy az esztendő utolsó hétközi istentiszteletén is téged imádhattunk az énekszóban, előtted állhatunk hódolva a gyülekezet közösségében. És köszönjük, hogy te pedig szólni akarsz hozzánk ma is személyesen. Urunk, mi annyira megszoktuk már, hogy a te igéd szól, személyesen szól. Könyörülj rajtunk, kérünk, hogy ez mégis annak a megszokottsága legyen, hogy mindig látjuk ebben a kegyelmet, a megtartatást. Lássuk meg még azt, hogy mennyire méltatlanok vagyunk erre, de te mégis így szeretsz, és így akarsz bennünket magad mellett tudni.

Áldunk, hogy minden istentisztelet téged dicsőítő lehet nemcsak itt a gyülekezet közösségében a templomban, hanem hazamenve innen vagy a munkába. Köszönjük, hogy az egész életünk istentisztelet. Bárcsak ennek az öröme betölthetne bennünket is, és rajtunk keresztül olyanokat, akik lehet, hogy amúgy szomorúak, talán nem is ismernek téged, de éppen ezáltal is megismerhetnének.

Imádkozunk azokért a testvéreinkért, akik betegek, betegágyon fekszenek, ezért sem tudnak velünk ma este itt lenni. Kegyelmed legyen mellettük, kíséred őket szabadító, gyógyító kegyelmeddel. Köszönjük, Urunk, hogy a te igédet hallva mi pedig örvendezhetünk teneked.

Jézusért hallgasd meg imádságunkat és fogadd kedvesen hálaadásunkat.
Ámen.

Igehirdetés

A hétközi istentiszteleteken mindig annak az öröme tölthet el bennünket, engem mindenképpen, amikor akár innen szólok, vagy én is ott ülve vagy állva a templomban hallgatom az ígét, hogy milyen jó, hogy az Urat ismerhetjük meg egyre mélyebben és egyre jobban. A karácsonyi időszakban, ahogy a Máté evangéliumát elkezdjük, egészen újszerű megismerésben lehetett részem az Úr szempontjából. Azt az egyszerű tényt hozom a testvérek elé, ami igazából ennek a ma esti igehirdetésnek a központi üzenete lesz majd, amikor ezt a kifejezést olvastuk, hogy ímé megjelent az Úrnak angyala álomban Józsefnek és mond neki valamit, mert ezt háromszor is olvashattuk az 1. és 2. részben József kapcsán.

A hétközi istentiszteleteken, ha észrevettük, igyekszünk picit jobban megismerni az Úr titkainak, kijelentésének a mélységét is. Családiasabb jelleggel vagyunk együtt és olyan jó látni, hogy ki is a mi Istenünk. Így az utolsó csütörtökre, ezért is nagyon hálás vagyok az Úrnak, hogy éppen így alakult az igehirdetésnek a menete napi igeként is, mert a 2. rész 13. versében is hallhattuk ezt, illetve az 1. részben, amikor az Úr megszólítja Józsefet, mikor majd feleségül veszi Máriát. Istenre mutat, az Úr munkájára, de minősítetten – és ez nagyon bátorító így a karácsony ünnepkör kapcsán is – József személyén keresztül.

Isten hogyan munkálkodik József engedelmissége során. József az Úr Jézus nevelőapja, és az ő engedelmissége is azt jelzi, hogy amikor Isten valamit eltervez, bármilyen gátló tényező is lehet a látható világban, végbe fog menni. Ezt az ő szolgája életében is megmutatja. Úgyhogy először majd azt figyeljük meg, hogy az 'íme' szócskában milyen hangsúlyos, fontos kijelentést akar Istenről mondani ez az ige nekünk, és ezt látva József engedelmissége milyen módon bátorít bennünket.

Mindenképpen az Úrra figyelünk mindkét alkalommal, csak az egyiknél az Úr cselekvése önmagában, aztán pedig azt vizsgáljuk, hogy József engedelmissége révén hogy látszik az Úr cselekvése.

Számunkra – most át is éltük – a karácsony az mindig ünnepélyes, ünnepi, mert egyházi ünnep. Ugyanakkor tudom azt, hogy a gyülekezetben többünknek volt ezen a karácsonyon is elég sok hétköznapi dolga, talán még terhe is. Ne felejtjük el, hogy József számára az az időszak, ami nekünk a karácsony ünnepe, és most itt gondoljunk az Úr Jézus fogantatása és születése történeteire, eseményeire, mindenképpen a hétköznapiak, a szürke hétköznapiak, mindennapoknak az eseményeit jelentették. Mégis éppen a Máté evangéliuma 1-2. részéből kiderül, hogy ezek a hétköznapi események üdvtörténeti eseményekké váltak. Az 'íme' szócska itt, Máté evangéliuma elején minősítetten is ezt akarja jelezni.

Engem az úgy elszomorított, testvérek, hogy vannak olyan írásmagyarázók, akik nem is fordítják le, amikor magyarázzák ezt az ígét, és a kommentárokból általában ott van a saját fordítás, aztán a magyarázat, és nincs ott az 'íme' szócskának még a ténye sem, tehát az említett helyeken nem is szerepel, mert úgy

érezik, hogy nincs rá szükség. Azért mi már hallottunk elég sok prédikációt az 'íme' szócska kapcsán is, milyen nagy ajándéka Istennek, hogy valamire felhívja a figyelmet, ami amúgy is fontos lenne, de ez minősítetten az. Az „és lőn” és az „íme” kifejezések mindig az isteni cselekvésnek az üdvtörténeti jellegét akarják kiemelni.

Remélem, hogy a karácsonyi ünnepi istentiszteleten hallott igéből emlékszünk, hogy a történelmi eseményekben üdvtörténeti események történnek – és az ige testté lett –, most is ez az üzenet van előttünk. Az a bátorító nekem, ha ilyennek látjuk az Urat most, amilyen akkor és ott volt, akkor a mi hétköznapi eseményeink is mégis csak üdvtörténeti események. Ebben a kijelentésben is, ahogy múlt csütörtökön hallhattuk az Ezékiel könyve kapcsán Istennek ez a kiemelése, hogy 'figyelj csak', 'lásd meg', nem csupán a fontosságát jelzi az Úr szavának, hanem az Úr izgatottságát is, felfokozott hangulatát, érzéseit, hogy miközben zajlanak az események, én valami nagyon fontosat készülök tenni és ez önmagában izgalmas. És aki ezt látja, aki ezt átéli, annak a számára az én isteni munkám, isteni tettem üdveseménnyé lesz. És valóban Isten tette – és olyan jó itt is kimondani – az ő szava által valósul meg.

Az 1. részben a 18. verstől kezdődően olvasunk Józsefről, aztán a 2. rész 1-12. versében a bölcsek (egyébként ott is két helyen, az 1. és a 9. versben ott az 'íme' szócska), aztán pedig a 2. rész 13. versétől egészen a végéig – most a felolvasott alapige elénk adta újra – ott van József személye és Istennek ez a minősített szava és tette.

Józsefnek álomban szólt az Úr. Mindháromszor ezt olvastuk, hogy „és íme az Úr angyala megjelent álomban Józsefnek”. Illetve ahogy a bölcseknek a 12. vers szerint ott a 2. részben, hallottuk most, hogy az egyik alkalommal nem az Úr angyala, de álomban az Úr szólt neki, megintette őt, hogy merre menjen Izrael földjén, amikor visszajöttek Egyiptomból.

Számunkra nem álmon keresztül szól az Úr – hála neki –, hanem itt a Szentírás, magyar nyelven is olvasható, a Zsidókhoz írt levél 1. részének 1. versétől kezdődő szakaszban ezt ki is emeli az ige: szólt az Úr álomban, látomásban, nekünk az ő egyszülött Fia által szól Szentlelke és igéje által. A gyakorlatban tehát, amit József az álomban élt meg, élhetett meg, mi ugyanúgy átélhetjük, amikor vagy olvassuk az igét, vagy hallgatjuk, vagy egyszerűen eszünkbe jut. És még azt is mondhatjuk testvérek, hogy lehet, hogy álmunkban, éjszaka. Álmodunk valamit és egyszer csak egy ige eszünkbe jut, aztán az egész elindul és Istennek a szavává, üzenetévé lesz. De számunkra nem az álmon van már a hangsúly, hanem a kijelentett, sőt leírt ígén.

Mit látunk Máténál, Máté evangéliumában? Miért olyan fontos Isten számára, amit az 'íme' szócskában jelez, azok az eseménysorozatok, amik itt Jézus fogantatása és születésénél vannak? Emlékeztetőül hadd húzzam alá, hogy Máté evangéliumában Jézusnak a messiási király személye van előttünk. Ezért is kezdődött így az evangélium: „Jézus Krisztusnak, Dávid fiának, Ábrahám fiának nemzetségéről való könyv”. Jézus a Krisztus, a Messiás (Krisztus=Messiás), a Dávid fia, tehát a messiáskirály. Illetve a 23. versben az Immánuel méltóság-

név: velünk az Isten. Emlékszünk, hogy az evangélium legvégén is ez ott van. Minden keresztelőn hallani szoktuk, Máté 28,20: „és íme én titektek vagyok minden napon a világ végezetéig”. A messiáskirály, akiben az Immánuel ígéret beteljesedett. Az egész evangéliumot ez hatja át. Jézus, a Dávid fia.

Máté az evangéliuma 1-2. részében bemutatja, hogy Jézusnak a fogantatásától kezdődően egészen a kicsi gyermekkoráig milyen módon készítette ezt Isten. De a fogantatása előtti időszakra is vissza kell mennie, hiszen a zsidóságnak – Máté főleg zsidó-keresztyéneknek írt –, fontos volt, hogy milyen családba születik valaki. És nem akármilyen család. És Ábrahám fia. Lukács leírásában a nemzetségtáblázat, családfa Ádámig megy, illetve Istenig, de a messiás volt miatt Máténál Ábrahámig, de ott van Dávid személye is.

Bemutatja tehát az 'íme' hangsúlyával, hogy a világtörténelem során, Izrael népe történelme során, illetve József családja, családfája során Isten hogyan készíti a messiáskirály, az Immánuel ígéretet beteljesítő messiáskirály érkezését. A világtörténelem, a nép története meg a család élete vagy története, eseményei mind készítik elő az Úr Jézus érkezését. És az üdvtörténet úgy kapcsolódik ide, hogy a világtörténelemben Izrael népe múltjában, emlékszünk, voltak nagyon kedvező időszakok, voltak rettenetes időszakok is, de az üdvtörténet akkor is haladt előre.

Itt nem is csupán arról van szó, amit én is sokszor hallottam gyerekkoromban is otthoni gyülekezetemben, és itt Pasaréten is említettük többször, hogy bármi, ami velünk történik, mindig elmegy Isten előtt. Ebben pedig benne van az a bátorító, vigasztaló gondolat, hogy semmi nem történhet velünk csak úgy, minden elmegy Isten előtt, ami velünk történik. Az isteni gondoskodásnak a bátorító gondolata van ebben. De itt nem is csupán erről van szó. Ennél sokkal mélyebben arról beszél, hogy minden, ami történik Józseffel is, a családdal meg a néppel, meg a világgal, az Jézusért történik, Jézusra tekintettel történik. Ezért fontos az üdvtörténet. Bármi, amit az Úr tesz a világban, az országban, József családjában, az Jézusért történik. S mivel Jézusért, ezért ilyen módon tapasztalja meg az Úr Jézushoz tartozó Istennek a munkáját.

Most pedig jön egy nagyon nehéz igazság itt az 1-2. részben, hogy ez akkor is igaz, hogyha szörnyűséges események, történések zajlanak a láthatók színterén. Hát most a 2. részben olvastunk szörnyű dolgokat. Heródes miatt, meg halljuk itt Heródes egyik utóda miatt, aki a király halála után az ország egyik részét kapta uralkodásul, a júdeai részt, ahol Betlehem is volt. Heródes is meg a fia, Arkhelaosz is kegyetlen gonoszak voltak, hírhedtek a gonoszágukról és volt hatalmuk ezt gyakorolni és rettenetes mindaz, amit olvastunk a bölcsek elmenetele után a 13. verstől.

Halljuk, hogy József fél, fél visszamenni Júdeába. Tehát mikor gondolkodik, hol kellene letelepedni Izrael földjén az Úr szava szerint, fél Júdeába menni, mert Heródes fia milyen rettenetes.

De az 1. részben is van egy rettenetes történés, hiszen azt olvassuk a mátéi leírásban, hogy Mária, aki vállalta az Úr Jézust, a gyermeket – ez a Lukács evangéliumából derül ki nekünk –, azt is fel kellett, hogy vállalja, hogy akkor a vő-

legényem lehet, hogy nem fogja ezt elhinni, és a vőlegényem talán el fog bocsátani. És látszik, hogy ez be is következett, mert József pontosan azért, mert istenfélő, az ószövetségi írás szerint nagyon komoly istenfélő, igaz ember, a bűnnel szemben nem tud mit tenni, valamennyire próbálja enyhíteni a következőkét, ezért titokban akarta Máriát elbocsátani.

De ha belegondolunk, ez is rettenetes esemény, amikor egy vőlegény és egy menyasszony kapcsolat, ami az ószövetségi időben meg az Úr Jézus idejében sokkal komolyabb és mélyebb kapcsolat volt, mint a mai vőlegény-menyasszony. Már csupán a mátkapénzt kellett a vőlegénynek megkeresnie, aztán amikor az megvolt, akkor megtörtént a menyegző és onnantól fogva a menyasszonyával egy házban lakhattak, házasságban élhettek. Addig a menyasszonya ott volt az apai háznál, kapcsolatban lehettek, de férj-feleség voltak már, csak még nem élhettek együtt és nem élhettek házasságban közösen. És egy ilyen kapcsolat szakad meg.

Szörnyű történés, amennyiben ez bekövetkezik. De Jézusra figyelve az üdv-történet eseményeit figyelve az íme szócska felhívja a figyelmet, hogy mégsem ez történt. Illetve Heródes és Arkhelaosz dolgai miatt történhettek szörnyű dolgok a világban, Izraelben, Betlehemben, rettenetes, tragikus dolgok, de kiderül az igéből, hogy Isten akkor is fölötte állt ennek a nagyon súlyos gonosznak is, gonoszságnak is.

Jézusra figyelve mégiscsak valami beteljesedett. „József pedig, az ő férje, mivelhogy igaz ember volt és nem akarta őt gyalázatba keverni, el akarta őt titkon bocsátani. Mikor pedig ezeket magában elgondolta: ímé az Úrnak angyala álomban megjelenék néki, mondván: József, Dávidnak fia, ne félj magadhoz venni Máriát, a te feleségedet, mert ami benne fogantatott, a Szent Lélektől van az. Szül pedig fiat, és nevezd annak nevét Jézusnak, mert ő szabadítja meg az ő népét annak bűneiből.”

A vőlegény lehet, hogy aludni se tudott kezdetben, most már viszont alszik, de az egész élethelyzetét az befolyásolja, hogy valamit tennem kell, mert vétkezett a társam. Az Isten szava szerint, és az Isten ígéje szerint nekem tennem kell valamit. Ugyanakkor óriási vívódás van benne és Jézusra nézve az íme szócska felhívja a figyelmet, hogy az Úr cselekszik. Az Úr angyala azt jelenti, hogy az Úr küldöttje, angyali személy jön és szól. És tényleg így van a 2. rész 13. versében is: „Mikor pedig azok visszatértek, ímé megjelenék az Úrnak angyala Józsefnek álomban, és monda: Kelj fel, vedd a gyermeket és annak anyját, és fuss Egyiptomba, és maradj ott, amíg én mondom néked; mert Heródes halálra fogja keresni a gyermeket.” Aztán hallottuk a 19-20. versekben: „Mikor pedig Heródes meghalt, ímé az Úrnak angyala megjelent álomban Józsefnek Egyiptomban. Mondván: Kelj fel, vedd a gyermeket és annak anyját, és eredj az Izrael földére; mert meghaltak, akik a gyermeket halálra keresték.”

Ott van egy kisgyermek, kezdetben még csak az anyaméhben, egy menyasszony anyaméhében. A 2. részben már megszületett, pár éves is lehet, és Egyiptomba menni, illetve Egyiptomból visszajönni Izrael földjére. Az 'íme' felhívja a figyelmet, hogy Isten cselekszik, mert az Úr maga nagyon jól tudja, hogy mit

akar tenni, hát meg is van a terve. És ezt az isteni tervét a gonosz király sem tudja gátolni. Sőt Istennek, és ez érthetetlen egyébként és felfoghatatlan, de Istennek a nagyságát jelzi tényleg, hogy Istennek még a végén a gonosz király is az eszköze lehet.

Sőt maga Arkhelaosz is eszköze lett. Arkhelaosz annyira gonosz volt, hogy bevádolták és Jézus születése után 6-ban a császár letette a trónról, és úgy döntött, hogy helytartók irányítsák azt a vidéket. És a helytartók miért voltak fontosak? Mert Jézus már megszületett és majd egy helytartó, egy római helytartó által kell neki megítéltetni, elítéltetni, hiszen őt nem megkövezéssel zsidó szokás szerint, hanem a római kivégzési mód szerint keresztre feszítve kell kivégezni, mert neki átokhalált kell halni. És Arkhelaosz gonoszsága miatt helytartók lesznek Izrael földjén, illetve Júdeában és Pilátus lesz majd, aki Jézust elítéli.

Nekünk utólag ezek az események érthetőek, de most gondoljuk el, hogy amikor nem tudnánk, hogy mi hogy történt, és elkezdi mondani az Úr Máté evangélistán keresztül, hogy hogyan is történtek a dolgok, mi is történt. És azért vannak az 'íme' szócskák, hogy jelezzék, hogy az Úr is hihetetlenül izgul, amikor ezeket elmondja, hogy az ő kijelentését nemcsak az ő mélységében érezhessük át, hanem a szépségében is, hogy nézzétek meg, hogy én mire vagyok képes, amikor bármit tenni akarok, annyira nem gátolhat semmi ebben.

Az Úr, most mondjuk így, a mennyei Atya szabadítást akar adni az elveszettnek, a bűnösnek. Szabadítót akar adni – ez még szebb. És ezért történnek az események. Jézus az Immánuel ígéret – beteljesedik az ézsaiási prófécia (Ézsaiás könyve 7. részének 14. versében van megírva). Szeretném aláhúzni: mindenképpen ítéletes prófécia is. Majd olvassuk el. Akház királlyal szemben nagyon súlyos ítéletes prófécia és az Immánuel ígéret, de persze benne van a kegyelem. És most Jézussal kapcsolatban hadd mondjam így: a Szabadító kellett, hogy ítéltessék, vele nem volt az Isten, hogy az elveszett bűnössel, Józseffel is meg Máriával viszont lehessen az Isten Jézusért.

És az, hogy ígéret teljeseedett be, itt a Máté evangéliumában az egész evangéliumban nagyon sokszor szerepel, ismerjük, azért történt valami, hogy beteljesedjen. Itt a Názáreti kifejezésnél hallottuk, hogy többes számban mondta, hogy a „próféták”, és ott nem egyetlen igehelyre akar utalni, hanem több ígére, az egész Ószövetségre is. Vagy „az Egyiptomból hívtam ki a fiamat” – a hóseási ígéret beteljesedése. De az ígéret beteljesedése miatt teljeseznek be az ígéretek, többes számban. Az ígéret, a messiási ígéret és ehhez kapcsolódóan minden más, ami jellemző Jézus életében.

S hát mivel a Mózes 1. könyvét kezdtük olvasni a Máté evangéliumával együtt, remélem, emlékszünk, mert éppen ma még nem olvashattuk el ott a 3. részben, hogy a bűnbe esett emberpárnak és a kísértőnek Isten milyen módon mondja el az ítéletet. De ott hangzik el, emlékszünk, az ígéret. És most már nem kérdezve mondom, hanem állítással, hogy az ígéret, ami a sátánnak szól, de amit hallott Ádám és Éva is, és megtudta, hogy az asszony magva a kígyó fejére tapos. Ott elhangzott, hogy a sarkát mardosod, az viszont a fejedet tapossa. A sarkát mardoshatja. Jézusnak, a gyermek Jézusnak menekülni kellett, mert Heródes

halálra keresteti. Nem mehetnek Betlehembe, pedig oda gondolt menni József, hiszen betlehemi a Messiás, de Názáretben kellett letelepedni, mert a sátán mardoshat. Jézust magát is bánthatta, még kísérthette is – majd olvassuk a folytatásban Máté evangéliumában.

De az ígéret beteljesedése, meg az ígéretek beteljesedése azt hirdeti, hogy azért hogy ezek beteljesedjenek, Isten közbelép, és az eseményekben üdveseményeket cselekszik. Jézus miatt, Jézusért, és ebben a szolgája József. Gondoljunk bele abba, hogy amikor József Máriát el akarja bocsátani, mert úgy érzi, hogy hűtlen lett hozzá és tisztességgel akarja elbocsátani, de képzeljük el, hogy tulajdonképpen még nem házasság hivatalosan, de ez már házasság volt, csak még nem élhettek együtt.

A házassággal kapcsolatos katasztrófák. Ezt viszont a kalauz szerint ma olvashattuk, és nekem mindig összeszorul a szívem Ádámnak a szaván, amikor az Úr számonkéri, hogy talán vettél a fáról? És emlékszünk, mit mond Ádám? Ahelyett, hogy bűnbánatot tartana és a feleségéért is imádkozna, Ádám vádolja a feleségét, meg vádolja az Urat is: az asszony, akit te adtál mellém, az vitt erre. József el akarja bocsátani Máriát. Ott a bűnbeesés, kísértés, és máris a házassága Ádámnak és Évának katasztrófában van, és csak az Úr kegyelme mentheti meg. Itt pedig még nem is volt házasságkötés, de már látszólag a bűneset utáni körülmények eseményei.

Egyedül Jézus miatt nem bűnös ez az egész, hiszen a Szentlélektől fogant az Úr Jézus, tehát nem volt hűtlen Mária, de ezt József nem tudta. Illetve tudhatta, ha mondta neki Mária. Érdekes, hogy ezt nem olvassuk, hogy ezt honnan tudta meg. Azt olvassuk, hogy hogy küzd, és jön az Úr, és megszólítja és elmondja a teljes valóságot. A folytatásban pedig, amikor a családnak menekülni kell, jövevényként Egyiptomban – minden valószínűség szerint a bölcsektől hozott értékek segítették őket ott jövevényként élni –, aztán pedig visszajöhetnek Izrael földjére, de ott először mégsem úgy, ahogy József gondolta volna. Nem királyi városba, hanem a megvetett, lenézett Názáretbe, Galileába.

Látjuk-e, látod-e Istennek az üdveseményeit, az üdvötteit ma is Jézusért, Jézus miatt? A dolgok, az események, amik velünk is történnek a családban, Magyarországon, világméreteken, igaz, hogy mindig elmegy Isten előtt minden, ami velünk történik, ez nem kérdés, de az igei üzenet ennél jóval mélyebbre ás. Látjuk, hogy Jézusért történik minden. Nekünk már így kell mondani: Jézus eljövetele miatt, hogy a megfogant és megszületett, meghalt és feltámadott Úr Jézus kiteljesítesse az üdvösségünket nekünk is.

Ezért fontos kérdés, és itt tisztázzuk akkor az üzenetben, a József engedelmissége hogyan is bátorít, hogyan erősít bennünket. Az 1. részben így olvastuk, hogy József pedig az álomból felserkenvén úgy tőn, amint az Úr angyala mondta neki. 24. vers: „...úgy tőn, amint az Úr angyala parancsolta vala néki, és feleségét magához vette. És nem ismerte őt, míg meg nem szülé az ő elsőszülött fiát; és nevezé annak nevét Jézusnak.”

József engedelmissége másik jellemzője pedig a 2. részben, hogy „Ő pedig felkelvén, magához vette a gyermeket és annak anyját” – mindkétszer ez van a

2. rész 13. versétől kezdődő szakaszban – és teszi, amit az Úr mond. Csak József engedelmességét szeretném tényleg így aláhúzni, hogy nem is József a fontos nekünk, hanem az az Úr, aki ilyen módon munkálkodik a szolgálja életében, és így eszköze neki. Mert a hitünk, a hűségünk és az engedelmisségünk is az Úr ajándéka. És pontosan az 'íme' isteni tettei, szava mutatja ennek az igazságát.

József mindháromszor álomban hallotta az Úr szavát, ezért a fölkelt, az a szó szoros értelmében is a fölébredtre vonatkozik, fölébredt az álomból, most már nem alszik, hanem ébren van. És ha figyeltünk, mindháromszor azt láttuk, hogy ő azonnal cselekszik. És azonnal azt teszi, amit az Úr mondott, szó nélkül. Szerintem minden feleség ilyen férjre vágyik, aki szó nélkül azt teszi, amit az Úr mond neki. De amikor Máriáról olvassuk, hogy ő szólt, nem azt jelentette nála, hogy nem tette volna ő is azonnal, csak szeretném jelezni, hogy Mária szóban is elmondta, hogy kész engedni – a Lukács evangéliumában olvassuk ezt. Józsefnél ez is nagyon megragadott, hogy ő úgy cselekszik, végzi azt, amit az Úr mondott neki.

Ehhez azonban Józsefnek is az íme az Úr szava, és az Úr tette kijelentése fényében, tekintetében kellett látnia a dolgokat. A saját dolgait is, meg a világ és népe történelmének az eseményeit. Ezért fontos az 1. részben ez a kifejezés, hogy: „Mikor pedig ezeket magában elgondolta: ímé az Úrnak angyala álomban megjelent néki, mondván: József, Dávidnak fia, ne félj magadhoz venni Máriát, a te feleségedet, mert ami benne fogantatott, a Szent Lélektől van az.”

Ahhoz, hogy engedelmeskedjen József, alkalmasnak kell lennie az engedelmességre. Ehhez viszont nem magában gondolkodni csupán, hanem az Úr kijelentése tekintetében látni. A magában gondolkodott, az nem istentelen volt. Hadd húzzam alá, amit az elején mondtam, hogy ő az ószövetségi kijelentés fényében gondolkodott, népe ószövetségi bibliai kijelentése alapján álló etikai kérdéseket, erkölcsi döntéseket kellett hoznia a menyasszonyával szemben. Tehát a magában gondolkodott, az nem igeellenes volt, hanem az ő addig ismert szentírási, igei, ahhoz az ígéhez kapcsolódó törvénykezési dolgai tekintetében volt látása vagy lehetett látása.

És ezért fontos, hogy az Úr jön, küldi az angyalát, hogy elmondja a teljes igazságot. József is ismerhette, hogy meddőknek születtek gyermekei. Az írásmagyarázók vitatkoznak azon, hogy az ézsaiási prófécia ígérete, hogy íme a szűz fogan, az most József számára a szűz kifejezést jelenthette, vagy a héber kifejezés azt is hozhatja, hogy fiatal nő. De egy biztos, hogy az ószövetségi történetekben, csodatörténetekben nem volt arról szó, hogy szűz szült volna. Meddők igen. De ugye Sárának is hangzott a kérdés, hogy Istennek van-e lehetetlen – mikor nevetett Sára. Hogy lehetne neki 89 évesen gyermeke, meg a férje 99 éves?... Tehát a magában elgondolkodott, nem istentelen, bűnös gondolkodás, hanem az addig megismert isteni ígéknek, erkölcsi dolgoknak az átgondolása. De az Úr szólt: íme. És onnantól már nem magától gondolkodik, hanem az Úr kijelentése, ami személyessé vált, egyértelművé lett és útmutatássá lett számára.

Az is eszembe jutott, hogy még mielőtt az Úr mondta volna neki, hogy mit tegyen, illetve mi is történt tulajdonképpen menyasszonyával, itt az 1. részben

már maga a megszólítás is jelzi, hogy itt nagy dolgok történtek: József, Dávidnak fia, ne félj magadhoz venni Máriát. Ez a 20. versben van, és a 16. versben pedig ez áll: „Jákób nemzé Józsefet, férjét Máriának, akitől született Jézus, a ki Krisztusnak neveztetik.” Mert József édesapja Jákób volt. De az Úr kijelentése személyesen Dávid fiaként szól. Hadd mondjam, testvérek, ha nem mondott volna semmi mást az Úr angyala, hogy József, Dávidnak fia, akkor József tudhatta volna, hogy itt micsoda ígéretbeteljesedésről van szó, mert a Dávid fia azt jelenti, hogy Messiás, a messiási család. Akkor a menyasszonyom nem akárkit hord a méhében.

De azért az is ajándék, hogy nemcsak ennyit hallott József, hogy József, Dávid fia, hanem nagyon személyesen: ne félj magadhoz venni Máriát, a te feleségedet – és folytatja az Úr szava. Nagyon személyes, Józsefnek a személyes dolgait is érinti, de benne van az isteni tervnek, az isteni szándéknak a mélysége. József, Dávid fia – nekünk pedig az Ézsaiá könyve 43. része alapján lehet nagyon személyessé az Úr megszólítása: „Ne félj, mert megváltottalak, neveden hívtalak téged, enyém vagy!” És aztán tér rá az Úr arra, hogy mi mindent cselekszik az övéiért. Amikor az Úr bennünket is megszólít személyesen és személyessé teszi az ígését, hogy engedelmeskedni tudjunk, akkor mindig jelzi, hogy kihez tartozunk, kik is vagyunk az ő számára. József Dávid fia, és akkor gondoljunk a magunk nevére, és tegyük oda hozzá: Isten gyermeke Jézusért. Olyan jó ezt kimondani, hogy minden Jézusért a miénk, a messiási ígéretek számunkra így teljeseek.

Itt az 1. részben is elmondható, de a 2. részben minősítetten, hogy József nem lett a körülményei rabja sem. A körülmények nem voltak könnyűk. Miután feleségét magához vette, megszületett az Úr Jézus és azután jöttek azok az események, amik. Emlékszünk, hogy a Betlehembe érkezés sem volt olyan egyszerű azért – Lukács evangéliumából tudjuk. De utána jött az Úr Jézusnak a mentése, menteni kellett a gyermeket. De nem a körülmények rabja. Itt is fontos, hogy a körülmények adottak, ezt az Úr tisztázza, hogy mik a körülmények, ez is nagyon fontos, hogy nemcsak a láthatók miatt tudja József, hogy mi a helyzet, hanem az Úr elmondja neki, hogy: kelj föl, fuss Egyiptomba, mert Heródes halálra keresi a gyermeket. Aztán pedig a körülményeket látja, hogy Arkhelaosz uralkodik, de ott is az Úr szava ott van, álomban bátorítja őt, hogy: menj Galileába.

A magában elgondolta, meg a körülmények, azok a láthatók szempontjából mind jelzik, hogy az Úrnak való engedelmességnél rászorulunk az ő szavára, amibe belekapaszkodunk, amit vallunk akkor is, ha a körülmények pontosan az ellenkezőjét mutatják. Azért nem volt egyszerű Józsefnek Egyiptomban jövevényként élni. Azt írják a kommentárok, hogy valószínűleg nem túl hosszú időt töltöttek Egyiptomban, mert Heródesnek ez a betlehemi gyerekgyilkossága nem sokkal halála előtt történt. De ami fontos, hogy a körülmények miatt kapja az Úrtól a kijelentést, hogy: vedd magadhoz a gyermeket és annak anyját, és fuss Egyiptomba, majd vedd magadhoz a gyermeket és annak anyját és menj vissza Izrael földjére.

Először a feleségét kellett elfogadnia az 1. rész szerint, itt meg már a családi élet dolgaiban mint férj legyen a helyén és mint családfő legyen a helyén és tegye azt, amit tennie kell. És összesen hatszor hangzik el, hogy vegyed, vedd magadhoz. Ugyanaz a szó szerepel itt. Ebben benne van a József felelőssége, hogy neki kell valamit csinálni. Most a vedd magadhoz, ez a szó szoros értelmében is a gyermekkel, a kicsi gyermekkel kapcsolatban valószínűleg az volt, hogy ölébe vette, és nem tudom, hogyha számaron mentek át Egyiptomba és jöttek haza, ott fölültette Máriát is meg Jézust is a számarra, a lényeg, hogy Józsefnek kell cselekedni. Itt nem Mária cselekszik, hanem a férj, a családfő. Azért mert életben kell maradni az Úr Jézusnak.

Amikor Máriát vette magához, ott is van egy érdekes mozzanat az 1. részben. Nekünk, tudjuk, hogy ez az érdekes mozzanat a szűztől születésnek a kiemelése miatt is van az igében, de azért most gondoljuk át, hogy az óvszövetségi kor szokása szerint megtörténik a házasságkötés. Most már házások, egy házban élnek, beteljesedik a menyasszony-vőlegény kapcsolatnak az öröme, de nem teljesezhet ki, mert önmegtartóztatást élnek addig, amíg meg nem születik az Úr Jézus. Mert a legfontosabb ott az 1. rész végén ez volt: „És nem ismerte őt, míg meg nem szülte az ő elsőszülött fiát; és nevezé annak nevét Jézusnak.” A menyasszony-vőlegény kapcsolat beteljesedése, de most még mindig Jézus miatt, Jézusért történnek az események, az üdvösemények és a házasságban valamit tesznek, ami az önmegtartóztatás szóval jellemezhető, mert Jézus szülessen meg.

Azután pedig tudjuk, hogy lettek Jézusnak testvérei, tehát a házasság kiteljesedése a beteljesedés után így valósult meg. Aztán a házasságuknak az első időszakában a családi életben jöttek a nehéz körülmények, de ott is József a helyén van, és az Úr akarata szerint cselekszik. Józanul gondolkodik, nemcsak magában gondolkodik – nem is olvassuk a 2. részben –, hanem azt olvassuk, hogy úgy félve gondol arra, hogy Arkhelaosz uralkodik Júdeában Betlehem fölött. Mit kéne csinálni? És olyan bátorító a történetben, hogy szól az Úr álomban és vezetést mutat, mert József engedelmeskedik és kapja az Úr igéjét.

Amikor azt mondom, hogy időben cselekszik, abban benne van, hogy azonnal. Fölkel, ahogy említettem és cselekszik. Úgy belegondoltam abba, hogy általában, amikor gyermekek születnek, főleg az első gyermek szokott nehéz lenni a pasaréti gyülekezetben. Sátoraljaújhelyen is a több gyermeket nevelő édesanyák tanácsolták azokat, akik az első gyermek születését várták, hogy majd mit, hogy kellene tenniük. De egy biztos, hogy a gyermekhez általában az édesanya szokott fölkelni, mikor pici. Főleg este. A családi életben az anyának van egy csomó feladata. Ebben a helyzetben viszont Józsefnek az engedelmessége a döntő, mert védeni kell a gyermeket.

Isten megtehetette volna, hogy Heródest megöli, nem hagyja az egészet, de nem tette, neki más volt az akarata, így győzte le a gonoszt. Heródes meghalt, hallottuk, de még Heródes halála is annak a része lett, hogy aztán az Úr Jézussal az történjen, aminek történnie kell.

Itt a gyermek Jézusról való gondoskodásról van szó, de eszembe jutott, hogy János evangéliumában már a felnőtt Jézus gondoskodik az édesanyjáról

ott a kereszten függve, emlékszünk, mikor Jánosra bízta az édesanyját. Egy másik szó van az ősi nyelven ott, de ugyanolyan szótóból indul ki az a másik szó mint ami itt hatszor szerepel, hogy János, az a tanítvány magához fogadta Máriát, mert Jézus gondoskodott az édesanyjáról. Van, amikor nem a gyermekről gondoskodunk, hanem lehet, hogy a szülőről, nagyszülőről a családfő vagy a család, Jézusért, mert menteni kell, mert védeni kell, mert támadják, és lehetne sorolni.

Azzal hadd fejezzem be, hogy itt egyszerű, hétköznapi események József kapcsán. A házasságukban, a családi életben, mint család ott Izrael földjén, aztán idegen földön jövevényként hétköznapiak, zajlanak a hétköznapiak. Isten igéje a minősített eseményeket emelte ki, amiben látszik, hogy az Úr a láthatatlan világ szempontjából is cselekszik, de az a láthatóban mutatkozik meg és mindent Jézusért.

A mi életünkben is, ahogy József életében látható, az engedelmesség mutatja, hogy tesszük azt, amit az Úr mond. Nekünk is lehet, hogy türelemre van szükség, leleményességre, alázatra, készségre, ami nagyon fontos, hogy ne csupán magunkban gondoljuk át a dolgokat, hanem Isten kijelentése fényében.

Az 'íme' szócskák, a három 'íme' szócška az Úr angyala megjelenése ezt emelte ki ennek a bibliai igének a történetében. Olyan nagy ajándék, hogy Jézusért történnek az események ma is, mi pedig ezekben az eseményekben nem passzívan veszünk részt, hanem nagyon is aktívan. Mi az, amiben te engedelmeskedhetsz Józsefhez hasonlóan?

Imádkozzunk!

Magasztalunk azért, mennyei Édasatyánk, hogy a te munkád már az Úr Jézus fogantatása és születése idején is tervszerű volt, és a te isteni akaratod végbe ment, és olyan nagy ajándék, hogy te nem a szolgád nélkül, hanem pontosan a te szolgáddal akartad mindezt elvégeztetni. Urunk, az olyan nagy kiváltság, hogy nemcsak József és Mária lehet engedelmes szolgád, hanem mi is, egyen egyenként és mint közösség is.

Köszönjük, hogy ma is minden Jézusért történik. És milyen nagy ajándék, hogy az Úr Jézus már nem kisgyermek, akire vigyázni kell, hanem dicsőségesen uralkodó király, a messiáskirály, aki elvégzett mindent és akit várunk vissza.

Bocsásd meg, kérünk, amikor ebben a várakozásban meglanyhultunk, bocsásd meg, hogyha az egyszerű hétköznapi dolgokban nem engedelmeskedtünk neked, nem végeztük azt, amit kellett, de köszönjük, hogy az ünnepi úrvacsorázások is hirdették számunkra: lehet újat kezdeni, megújulni.

És köszönjük, hogy úgy fejezhetjük be ezt az esztendőt, hogy ebben az évben is láthattuk munkádat, az üdvötteidet, és hisszük, hogyha eljön az új esztendő számunkra, ott is te munkálkodsz.

Kérünk arra téged, hogy segíts, hogy a gyülekezetben is a házasságok a családi életek legyenek rendezettek. Ahol bajok vannak, kérünk, szólj és munkáld az engedelmességet. És köszönjük, Urunk, hogy te meg tudsz újítani akár házasságokat is, vagy tönkrement kapcsolatokat.

Köszönjük, hogyha a világban vagy akár Magyarországon is a jövőben nehéz körülmények lennének temiattad, teérted, tudjuk, hogy akkor is te uralkodsz és te cselekszel. Segíts a helyünkön lennünk engedelmesen, mint József is volt.

Kérünk ma is Kárpátalján levő magyarokért, az ottani lelki testvéreinkért. Urunk, adj ott békességet. Addig is, amíg nem lesz béke a két ország között, adj nekik is türelmet, alázatot a neked való engedelmességben.

Könyörülj meg a mi vezetőinken, hogy legyenek hűségesek, legyenek olyanok, akik a te akarodat teljesítik, ne kényszerből, hanem önként. És te őrizd meg bennünket a mai Heródesektől. Olyan szörnyű, amikor valaki diktátorként van a te néped ellen, saját népe ellen, ne engedd ezt, Urunk. Köszönjük, hogy ezt kérhetjük tőled.

Most a csendben elmondott imádságunkat is hallgasd meg, kérünk, az Úr Jézusért.

Ámen.

274. ének

Neumark Gy., 1657.

Ki Is-te-né-nek át ad min-dent,
Azt csu-da-ké-pen ör-zi itt lent,
Bi-zal-mát csak be-lé ve-ti,
In-ség, baj közt is él-te-ti.
Ki min-dent szent ke-ze-be tett,
Az nem fö-vény-re é-pí-tett.

2. A súlyos gondok mit használnak, A sóhaj, sok jajszó mit ér, :/: Ha sebeink még jobban fájnak S mindennap kínunk visszatér? Így terhünk egyre súlyosabb, Ha lelkünk bűnak helyet ad.

3. Csak légy egy kissé áldott csendben: Magadban békességre lelsz, :/: Az Úr-rendelte kegyelemben Örök, bölcs célnak megfelelsz. Ki elválasztá életünk, Jól tudja, hogy mi kell nekünk.

4. Zengj hát az Úrnak s járd az utat, Mit épen néked Ő adott; :/: A mennyből gazdag áldást juttat S majd Jézus ad szép, új napot. Ki Benne bízik és remél, Az mindörökké Véle él.